

กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) สรุปสาเหตุการตายของกระทั่งทั้ง 24 ซาก ที่ตายตั้งแต่เดือนธันวาคม 2556 ถึงมกราคม 2557 ว่า มาจากประเด็นเดียวคือ ตายเพราะเกิดโรคระบาดในสัตว์

กระทั่งทั้ง 24 ซาก ตายจาก 3 โรค รวมกัน คือ 1.เกิดจากการติดเชื้อ คลอสซิเดียมโนเวีย โดยพบเชื้อดังกล่าวในซากกระทั่ง 15 ซาก และจากดิน 1 ตัวอย่าง โดยเชื้อชนิดนี้ เป็นเชื้อที่สามารถผลิตสารพิษ ที่ก่อให้เกิดโรคดำ ที่ทำให้สัตว์ตายแบบเฉียบพลันได้ ซึ่งในประเทศไทยไม่เคยมีรายงานการพบโรคชนิดนี้มาก่อน 2.พบเชื้อ ปากเท้าเปื่อยในซากกระทั่ง 1 ซาก และ 3.พบเชื้อไวรัส Infectious Bovine Rhinotracheitis ในกระทั่ง 1 ซาก โดยเชื้อทั้ง 3 ชนิด คือสาเหตุที่ทำให้กระทั่งทั้ง 24 ตัวตาย แต่ไม่สามารถระบุเจาะจงได้ว่าในเชื้อ 3 ชนิดนี้ ตัวหนึ่งตัวใดเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้กระทั่งตาย

ทั้งกรมอุทยานฯ ยืนยันว่า การตายของกระทั่งไม่ได้ตายจากสารพิษ การถูกวางยา การถูกล่า หรือจากความขัดแย้งของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

คำชี้แจงดังกล่าวอยู่ท่ามกลางความเคลือบแคลงของสังคม และชาวบ้านรอบอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เพราะหลายคนไม่เชื่อว่ากระทั่งตายเพราะโรค เนื่องจากสัตว์

ขึ้นชื่อว่า จอมพลังแห่งป่า มาตายในลักษณะนี้ได้อย่างไร

การตายของกระทั่งชุดหลัง ยังไม่มีใครออกมายืนยันว่าเป็นเพราะอะไร

แต่ล่าสุด ในบริเวณเดียวกับที่กระทั่งตายได้เจอซากช้างตาย และมีถุงใส่สารเคมีสีฟ้าอยู่ในบริเวณใกล้ๆ ซากช้างที่ตายด้วย

รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร นักวิชาการภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้เชี่ยวชาญเรื่องสัตว์ป่า บอกว่า ตามความรู้ลึกแรกที่ได้ยินข่าวเรื่องการตายของกระทั่งที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรีเชื่อว่าคือการวางยาแน่นอน ซึ่งการวางยาของกระทั่งในป่านั้น ทำได้หลายวิธีด้วยกัน แต่เมื่อได้ฟังสรุปจากข่าวที่ออกมา โดยกรมอุทยานฯร่วมกับสัตวแพทย์หลายสถาบัน ระบุว่า กระทั่งทั้งหมดตายเพราะโรคติดต่อ จึงพยายามหาข้อมูลเพิ่มเติม ที่เป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อประกอบการอธิบายว่า การตายด้วยโรคระบาดนั้น เป็นการตายลักษณะไหนอย่างไร

กระทั่งล้มไม่หยุด ความลับในพงไพร

“ในฐานะนักวิทยาศาสตร์แล้ว ผมคาดหวังว่า จะมีรายงานทางวิชาการที่จะสามารถอธิบายสังคมได้มากกว่าการแถลงข่าวว่ากระทั่งตายเพราะโรคระบาด แต่กระทั่งชุดแรกที่ตายไม่ได้มีใครทำรายงานทางวิชาการชุดนี้ออกมา เหมือนกับง่ายเกินไปที่จะอธิบายว่าเป็นโรคระบาด ผมจึงไม่ปักใจเชื่อ จนกว่าจะเห็นรายงานที่ชัดเจน” รศ.สมโภชน์กล่าว

ผู้เชี่ยวชาญด้านสัตว์ป่าคนเดิม บอกด้วยว่า ตามธรรมชาติ กระทั่งเป็นสัตว์ป่าที่ขึ้นชื่อว่า ทรงพลัง และแข็งแรงมากชนิดหนึ่ง จากลักษณะซากของกระทั่งที่ตายแต่ละตัวตามข่าวไม่ได้บ่งบอกว่า ผอมแห้ง หรือป่วยกระเสาะกระแสะ มีหน้าซำ หลายซากยังเป็นกระทั่งที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทั่งที่ตายชุดหลังนั้น ตายหลังจากที่กรมอุทยานฯประกาศปิดอุทยานแห่งชาติกุยบุรีไปแล้วไม่ต่ำกว่า 4 เดือน

หมายความว่า ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องจะไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่เกิดเหตุได้

แวดล้อมกระทั่ง เช่น แก้ง กวาง วัวแดง ทุกตัวยังอยู่รอดปลอดภัยดี

หลังจากกรมอุทยานฯแถลงข่าวสรุปเรื่องนี้ผ่านไป 5 เดือนเศษ โดยระหว่างนั้น กรมอุทยานฯได้สั่งปิดอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ห้ามนักท่องเที่ยวและบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่เด็ดขาด เพื่อต้องการเฝ้าระวังโรค

เรื่องน่าจะจบลงด้วยดี

แต่แล้วก็มีเหตุมาเจอซากกระทั่งเพิ่มขึ้นอีก 4 ซากด้วยกัน โดย 1 ซาก ตายมานานราว 2-3 เดือนแล้ว เพราะสภาพซากเปื่อยยุ่ย แต่อีก 3 ซาก เพิ่งตายแบบสดๆ ใหม่ๆ เนื้อยังไม่เปื่อยติดกัน มีรายงานจากเจ้าหน้าที่ที่พบเห็นว่า ซากหนึ่ง ตายระหว่างที่กำลังจะกระโดดข้ามขอนไม้ ซากแรกข้ามไปได้แล้ว คู่หลังยังข้ามไม่ทันจะพัน เกิดตายกะทันหัน เป็นที่น่าสงสัยอย่างยิ่งว่ากระทั่ง สัตว์ซึ่งได้

“เรื่องนี้จะไม่ให้สังคมข้องใจได้อย่างไรว่า กระทั่งตายเพราะอะไร ครั้นจะบอกว่าป่วยตายก็ต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายให้ชัดเจนกว่านี้ด้วย” รศ.สมโภชน์ กล่าว

ด้าน นายดำรงค์ พิเดช หัวหน้าพรรคทางดินผืนป่าประเทศไทย (ทป.) ในฐานะอดีตอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ออกมาฟันธงเลยว่า กระทั่งที่ตายในอุทยานแห่งชาติกุยบุรีนั้นถูกวางยา จากบุคคลที่มีความคุ้นเคยในพื้นที่อย่างดี

“ตั้งแต่เกิดเรื่อง ผมไปดูในพื้นที่ ได้คุยกับเจ้าหน้าที่และชาวบ้านที่อยู่บริเวณรอบๆ อุทยานฯ ไม่มีใครเชื่อว่ากระทั่งป่วยตาย เพราะถ้ากระทั่งป่วยตายจริงๆ สัตว์อื่นๆ ก็

ต้องตายด้วย อุทยานแห่งชาติกุยบุรีมีเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ถามว่า ทำไมกระทั่งที่แก่งกระจานไม่เป็นอะไรเลย หรือแม้กระทั้งกระทั่งที่อยู่ในอุทยานแห่งชาติกุยบุรี อยู่ฝูงใกล้ๆ กัน ทำไมไม่เป็นอะไรเลย สัตว์ติดกัน อย่างวัวแดง แก้ง กวาง ก็ไม่ได้เจ็บป่วย มีแค่ 20 กว่าตัวนี้เท่านั้นที่มาเจอจนตาย” นายดำรงค์กล่าว

อดีตอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติฯบอกด้วยว่า เคยแนะนำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้แล้วว่า หากจะหาตัวคนที่วางยากระทั่ง จะต้องสอบสวนเชิงลึก เชื่อว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานชุดปัจจุบัน ไม่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้อง แต่หากต้องการรู้ว่าใครเกี่ยวข้องบ้างต้องเรียกเจ้าหน้าที่ชุดเก่าๆ ที่ปฏิบัติงาน

ในพื้นที่ ก่อนหน้านั้นมาสอบสวนให้หมด

“ลองคิดดูดีๆ ว่าในป่า ในพื้นที่ที่เจอกระทั่งตาย ไม่ใช่ใครก็ได้จะเข้าไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทั่งชุดหลังที่ตาย เพราะอุทยานฯกุยบุรีถูกสั่งปิด ไม่มีนักท่องเที่ยว แต่เรากลับเจอซากกระทั่งตายอีก แล้วล่าสุดยังเจอซากช้างบริเวณใกล้ๆ กับที่กระทั่งตายด้วย มีสารเคมีบางอย่างอยู่ในบริเวณนั้นด้วย น่าคิดหรือไม่ว่าใครทำ วันนี้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ต้องออกมาตอบคำถามสังคมแล้วว่ากระทั่งตายเพราะอะไรกันแน่ ผมคนหนึ่งที่ไม่เชื่อว่ากระทั่งป่วยตาย” นายดำรงค์กล่าว

ปริศนากระทั่งตายยกฝูงครั้งนี้ ได้กลายเป็นชนวนความขัดแย้งที่สังคมต้องการคำตอบเช่นกัน....